

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne peti-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Frana Kolmana hiši, „Gledališka stolba“.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

V Ljubljani 11. januarja.

Kako mislijo o nas Rusi, kako presoajo naše razmere, kaže nam naslednji dopis z Dunaja v jed-nej zadnjih števil „Ruskega Kurjera“. Dopisnik pravi:

„Vselej, kadar preti Avstriji kaka nevarnost od zunaj, — naj bode že rusnična ali domišljena — možno je zapazovati v notranjem življenju vseh avstrijskih političnih strank in vseh avstrijskih narodnostij neko čudno prikazen; vse te mnogostevilne stranke, brez ozira na različje svojih narodnih in političnih teženj in na večno nasprotje mej sboj, prešinja jedna in ista ideja, ideja ohranjenja avstrijskega cesarstva, katero vzlic svoje navidezno ne-naravnej in umetnej sestavi vendar daje bolj po-polno možnost samostojnega političnega razvoja, kakor bi je jim mogla dati katera koli država. Ta splošna ideja celokupnosti Avstrije in strah pred njenim razpadom prešine v podobnih slu-čajih ne le one stranke, katere so isti čas v vlad-nej milosti in sestavljajo del parlamentarne večine, temveč tudi opozicijske stranke, katere se ob na-vadnem času štejejo za zatirane, ki se upirajo proti obstoječim razmeram in javno izrekajo svoje sepa-ratične težnje. Ta prikazen, v kateri se morda skriva vsa sposobnost življenja Avstrije, ponavljala se je tudi pred nekaterimi meseci, ko je možnost vojske vznemirjevala evropsko občinstvo. Večni pre-piri mej političnimi strankami so nekoliko potihnili in vsaka narodna stranka spoznavala in dokazovala je neobhodno potrebo ohranjenja Avstrije.“

Pa z domišljeno nevarnostjo iginilo je tudi ono avstrijsko domoljubje, katero je vzbudila. Prej-šnji prepiri so se povrnili z novo silo; nobena stranka neče poznati ničesar drugzega, kakor svoje lastne interese; vsaka vidi v drugi sovražnika, ali pa za-časnega zaveznika, ki se more jutri že preleviti v sovražnika. Zaman bi iskal pri zaveznikih, kake občne „rokovodeče“ ideje ali programa, stavijo se samo te ali druge separatične težnje in soglasje mej zavezniki se ne naslanja na občne smotre, a na za-časne dogovore in kompromise.

Ta ne jako vesela prikazen kaže se posebno jasno sedaj sredi slovanskih avtonomističnih strank, ki sestavljajo parlamentarno večino v Avstriji. Pre-

krasne besede o „spravljivosti avstrijskih narodov“ in „pravičnosti proti avstrijskim Slovanom“, te be-sede, katere je pred več kakor štirimi leti izustil grof Taffel, kakor glavna točka programa njegove bodoče politike, katere so takrat bile tako navdu-šeno pozdravljene od avstrijskih Slovanov, so že v teh štirih letih tako prišle iz voljave, da se zanje nikdo več resno ne zmeni. Ali boljše rečeno, te be-sede v masi avstrijskih Slovanov neso izgubile svoje veljave, temveč ohranile so svoj prvoten smisel in značaj; v ravnopravnosti narodnosti in v mirnem življenju avstrijskih prebivalcev vidijo ti še vedno glavni pogoj političnega razvoja; izneverili so se jim samo narodni zastopniki v avstrijskem parla-mentu in deželnih zborih; največ jih je zadnje štiri leta mirno sedelo na svojih gorkih sedežih, ki so združeni z znamenitimi in raznoobraznimi koristmi, — z jedno besedo, postali so pravi politični de-ja-telji, katerih lepe besede in lepi programi nič več ne mamijo, in kateri zasledujejo le svoje ozke osobne in frakcijske interese.“

K statistiki dolenje Štajerske.

(Dalje.)

Okraj Šent Lenartski ohranil je svojo na-rodno čast in pokazal, da je v istini v preprijaznih Slovanskih gorcih. V tem okraju biva v 4295 hišah 17.608 prebivalcev, mej katerimi je 17.071 Slovencev, a 483 nemški govorečih, kar je tem bolj pomembno, ker so v Šent Lenartskem trgu samem upisali 314 Nemcev, in ker meji ta okraj v svojem severnem delu že na trde Nemce. Razmera mej možkim in ženskim spolom je 8223 : 9385, žida ni nobenega, ampak vse prebivalstvo je katoliško.

Kakor v Slovenjo-Bistriškem okraju, opaža se tudi tu, da je jako veliko in zaradi tega neznatnih občin z 200—400 prebivalci, Ragovnica ima celó samo 186 stanovnikov. Tako male občine nima-jo pravih pogojev za svoj obstanek, za vspešno ura-do-vanje. Možno je, da so tu ali tam krajne razmere take, da nikakor ne kaže, združiti z jedna ali drugo občino, a v vsem okraju to ne more biti. Največja občina v vsem okraju je Partinje in ta ima jedva 921 prebivalcev. Kako neugodno razmerje v pri-meri z Laškimi sodnijskim okrajem!

Maribor deli se sedaj v dva sodnijska okraja. Na Drave levem bregu je 5171 hiš s 27.744 pre-bivalci, mej temi je 24.666 slovenski, 2991 pa nemški občujočih. Kolika je sila nemške kulture in pritiska nemškutarjev, razvidi se najbolje iz tega, da je v vsem okraju samo pet sel, ki so čisto slo-venska in ta so: Šmartin pri Wurmbergu, Traguč, Boč, Gojsek in Cigelnica, dočim je po drugih obči-nah število nemški govorečih zaznamovano od 1 do 253 (Šent Ilj).

Drave desni breg broji 3167 hiš z 21.037 prebivalci. Mej temi je Slovencev 17.201, nemški govorečih 3677, 27 pa inih narodnostij. Dasi se naslanja ta okraj na naravno trdnjavo, na prelepo Pohorje, dasi je še nekoliko čisto slovanskih občin, je vendar razmerje neugodno in v nekaterih slu-čajih kar naravnost osupljivo. Razvanje (Rothwein) n. pr. broji 612 Nemcev a le 118 Slovencev, Po-brež 574 Nemcev, 178 Slovencev, eminentno narodni Fravbam ima že 9 nemški govorečih in Smolnik, nekdanj sloveč po svojih vzglednih rodoljubih, šteje dandanes že 178 Nemcev proti 530 Slovincem. Res, da je razmerje deloma pripisovati „glazutam“ in enakim podjetjem, ki privablja tuje, ravno tako res je pa tudi, da se polagoma širi raznarodovanje, kakor jeseni sneg počasi leze v dol. Da se popiso-vanje v tem okraju ni vršilo s posebno vestnostjo, temu dokaz je slučaj, da takraj in onkraj Drave ni niti jednega žida upisanega, akoravno Abrahamov rod tudi ondudaj ni brez zastopnikov. (Dalje prih.)

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 11. januarja.

Dunajski listi pripovedujejo, da bode tudi gališki namestnik pl. Zaleski mej onimi, ki bodo imenovani člani gosposke zbornice.

Mnogo hrupa je zdaj napravila, neka izjava nemškega profesorja Springerja, da se je že 1849. l. izrekel Palacky za delitev Češke. „Politik“ pravi, da je hotel Palacky 1849 tako ohraniti češki narod in Avstrijo, ko se je vse majalo, da se je pa po-zneje dovolj prepričal, da se Avstrija more razvijati samo na zgodovinske podlagi. „Pokrok“ pravi, da vsa prizadevanja 1849. l. prestrojiti Avstrijo že pri-padajo zgodovini, in so bili same želje, načrti, upa-

LISTEK.

Časnikarstvo in naši časniki.

(Dalje.)

Povsodi vlade uplivajo na prej imenovana te-legrafska podjetja, v Avstriji, kot rečeno, je „Cor-respondenzbureau“ c. kr. urad, neposredno podrejen ministerstvu notranjih zadev. Tem lože streže vladi nasproti občinstvu ter prav po nje mislih dela javno mnenje; brez prigleda (kontrole) lahko prav samo-voljno krajša in daljša dalekopisne poslanice, je pre-nareja in ponareja, kot ravno vladi ugaja. Premnogo — časi zelo važnih telegramov naravnost zamolči, zakrije, časopisom občinstvu ne prijavlja. Opazujem čitatelja, kako mi nameruje ugovor: zakaj pa časo-pisi ne naročajo in ne dobivajo posebnih telegramov, katerih vlada ne sme nikakor počiti, ko hitro se njih zadržaj ne pregreši zoper kak kazenski zakon. A to je lože izrečeno nego storjeno. Posebni, neza-visni od „Correspondenzbureaua“ nepregledani (ne-recenzovani) telegrami so še dandanašnji silno dragi, tako, da jih posamičen, še tako bogat časopis more le razumno malo naročiti in prijaviti. Kako rada

bi „Slovenski Narod“ in „Slovenec“, sedanja naša dnevnika, prijavljala obilo brzojavnih poslanic, a nju pičla zaloga tega nikakor ne pripušča. Tri-vrsten telegram, stavljen kot jih stavlja „Slovenski Narod“ šteje že 12 do 15 besed, ter velja iz slovanskih mest ali sploh iz avstrijskih krajev „Slo-venskemu Narodu v Ljubljano poslan že 72 do 84 krajc. in ker je za vsak telegram plačati 1 gld. provizije, 1 gld. 72 kr. do 1 gld. 80 kr. In deset takih telegramov, to je 30 tiskanih vrst ali 120 do 150 besed velja že 17 do 18 gld. Telegrami iz Bosne in Črne gore so že razumno dražji in še dražji so iz drugih dežel.

Tako velja kratek telegram, obsegajoč samo 10 besed, poslan v Ljubljano

iz Nemčije	— gld. 84 kr.
„ Črne gore	„ 90 „
„ Beigrada	„ 84 „
„ Sofije v Bolgariji	1 „ 34 „
„ Italije tostran Pada	— „ 64 „
„ Italije onostran Pada	1 „ 4 „
„ Francije	1 „ 80 „
„ Velike Britanije	2 „ 55 „
„ Rusije evropske	2 „ 40 „
„ Tiflisa v Kavkaziji	3 „ 60 „

iz Turčije v Evropi	2 gld. 10 kr.
„ Turčije v Aziji ob morji	3 „ 90 „
„ Turčije v Aziji iz notranjih mest	5 „ 25 „
„ Aleksandrije v Egiptu	8 „ 40 „
„ Tomskega v Sibiriji	8 „ 70 „
„ Kjahte v Sibiriji	14 „ 30 „
„ Bombaja v Indiji	28 „ — „
„ Kalkute v Indiji	29 „ 30 „
„ Kočinčine	43 „ 80 „
„ Šang-haia	50 „ — „
„ Novega Jorka v Ameriki	15 „ 20 „
„ St. Franciska v Kaliforniji	20 „ 40 „
„ Rio Janeira v Braziliji	82 „ 40 „
„ Lime na Peruvanskem	164 „ 90 „
„ Sydneja v Avstraliji	65 „ 80 „
„ Aucklanda na Novem Zelandu	71 „ 80 „

Tako dragi so še sedaj zasebni telegrami, ki jih sedaj pa sedaj dobivajo slovanski časopisi; poleg tega moramo še pomisliti, da pri poslanicah iz ino-stranskih dežel beseda ne sme presegati 10 črk, če jih presega, štejejo jo dalekopisni uradi za dve be-sedi. Kako bi bil mogel „Slovenski Narod“ na pr. lan-ko leto iz Egipta, iz Aleksandrije prinašati obširne telegrame o ondodnih borbah in bojih mej Angleži in Egipčani. Kako rad bi

nja, ki se ne morejo primerjati z zgodovinskimi fakti. „Narodni Listy“ pravijo, da administrativna delitev Češke ima zdaj ves drug pomen, nego 1848, ko so se Čehi izrekli za njo v kakem društvu, da bi se kje mogli oddahniti po dolgem zatiranju in germanizovanju. Zdaj bi se pa s tem pomagalo zjediniti Nemčije. In v drugem listu pravi ta časnik, da je Palackega predlog o delitvi Češke se naslanjal le na položaj 1849. leta. Češki narod pa ni nikdar vsprejel tega predloga za svoj narodni program, a je vedno branil celokupnost Češke. Mnogo važnejša, kakor za češki narod, je celokupnost Češke za Avstrijo. Čehi spolnujejo bolj avstrijsko, kakor češko narodno nalogo, ko zagovarjajo nerazdeljivost Češke.

Pri nadaljevanju 9. t. m. indemnitetne debate v **hrvatskem** saboru govoril je Arnold, in očital narodni stranki, da ima premalo energije, ker ni znala varovati pravic, ki so utrjene v „nagodbi“. Starčevićem je pa očital, da hočejo vse uničiti, kar je zunaj njih stranke in še svoje časti varovati ne znajo. Ker on prevede, da smo vsi krivi, moramo tudi vsi prenašati posledice, in ker se brez denarja vladati ne da, zato bode on glasoval za indenniteto. — Kalčić govori proti predlogi, ker pred seboj ne vidi ustavne vlade, ampak samo madjarsko podružnico. — 10. t. m. je pa govoril še starčevićev Pavlovič proti predlogi in očital narodnej stranki pomanjkanje proste volje in ljubezni do domovine. Veliki župan Fodorczy se zavaruje proti očitanjem opozicije zaradi postopanja velikih županov v saboru. Potem je govoril Srb Medaković. V tej seji bila sta tudi Starčević in Pilepić navzoča, ker je že pretekli čas njihovega izključenja. Opozicija ja je z veseljem vzprejela.

Vnanje države.

„Novoje Vremja“ prinaša daljši članek o odnosih mej **Jugoslovani** in **Rusijo**, in pravi, da so se te razmere zadnji čas res dosti na slabše obrnile. Uzrok tej prikazni je neodločnost role, kakršno zavzemlje Rusija proti Jugoslovonom. Ta rola ni popolnem jasna, še celo v vladnih krogih ne, tega se vsak lahko prepriča, kdor opazuje naše delovanje na balkanskem polostrovu. Noben „inteligenten Slovan“ ne more odgovoriti, kakega programa se drži Rusija proti Jugoslovonom. Zapadna Evropa tekmuje v teh krajih z Rusijo, in ne da se tajiti, da zapadni upliv spodriva ruskega. Zapadni narodi so takoj z začetka vse na drug način uplivali na Jugoslovane, kot Rusijo. Upliv Rusije bil je vedno bolj cerkven, in verski, zato se je veljava Rusije ukoreninila v priprostem narodu, inteligenca se pa vedno bolj obrača od Rusije in nagiblje k zapadu. Rusija že od Petra Velikega podpira cerkve in samostane na Balkanu. S tem in z vojevanjem proti Turkom si je Rtsija pridobila velik upliv na Jugoslovane. Časi se menjajo, in tudi pri Jugoslovanih se je vzgojila inteligenca, katere kulturnim potrebam sama cerkev več ne zadostuje. . . . Evropa, ki se nas na Balkanu tako boji, obrača se ravno na jugoslovansko inteligenco. V tem, ko smo mi po starej navadi skrbeli za uzgojo duhovščine, uzgojila je Evropa v svojih šolah svetno inteligenco in jo zase pridobila. Inteligenca ravno pa vodi javne zadeve Jugoslovonom. V Srbiji ima zdaj ta inteligenca, ki nas gleda z nemškimi, francoskimi in angleškimi očmi, državno krmilo v rokah. . . . Rusija naj posnema zapad. Skrbi naj za uzgojo mladih Slovanov v ruskih šolah, in za lažje in hitrejše širjenje ruskih knjig in časnikov po jugoslovanskih deželah, kajti tam se ruske knjige in časopisi težko in počasi dobe, evropski literarni izdelki pa hitro in lahko.

Kakor poroča nek telegram **francoskega** admirala Couberta iz Haiphonga 31. dec. zgubili so sovražniki pri vzetju Sontay-ja 400 mrtvih in 600 ranjenih. Mej poslednjimi sta poveljnik črnih praporov in njegov namestnik. Več kitajskih častnikov

bilo je ubitih. Sovražniki zapustili so v Sontay-i 89 topov, 400 kilogramov dinamita in 150.000 patronov. — Kakor se v „Times“ brzojavlja iz Haiphonga 5. t. m. je general Bichot z 1000 vojaki v Sontay-i. Okolica tega mesta je od sovražnika zapuščena. Privzeti mesta je Francozom mnogo pripomogla nesloga mej Anamiti in črnimi prapori. Garnizija v Bac-ninhu obstoji iz samih Kitajcev. — 28. m. m. bila je strašna eksplozija v Hanoi-ji. Dve francoski bateriji sti povsem razrušeni. Jeden topničar mrtve, trije ranjeni. Ravno isti dan je 2000 Anamitov napalo neko francosko stražnico, katero je branilo 50 pomorskih vojakov. Po večurnem boju umaknili so se sovražniki, zgubivši blizu sto mrtvih in ranjenih. — Polkovnik Briemel je v deželi Namdinh ustajnike popolnem pobil.

Španski konservativci izdali so neko izjavo, v kateri protestujejo proti obdolženju, da so pod pokroviteljstvom Nemčije, ter da so tesno združeni s to vladjo. Španski konservativci bili so odločni protivniki Alfonzovemu potovanju in so tega mnenja, da naj se Španija ne meša v vnanja vprašanja, ter žele, da živi z vsemi vlastmi v prijaznih razmerah. Ko so vladali konservativci, bili so oficijalni odnosi s Francijo boljši in intimnejši kakor kadar koli. Iz tega je razvidno, da se Bismarck ni v pravi kraj obrnil, ko je skušal dobiti v Španiji zaveznika proti Francozom. Niti konservativci, niti liberalci neso pripravljani zanj tlake delati.

O **Egiptu** piše Gabriel Charnes v „Journal de Debats“ daljši članek, v katerem pravi, da bode zdaj Anglija prisiljena pokazati, kaj misli. Zdaj gre zato, ali hoče ohraniti Egipt v vsej celokupnosti, ali pa ohraniti le oni del, ki jej koristi, drugo pa prepustiti barbarstvu in trgovini s sužnji. Angleška vlada omahuje mej svojim interesom in svojo dolžnostjo. Hudo je zdaj nabajati polno trnja, ko je že sadje obrano. Lahko je razumeti tako obotavljanje. Ko je lord Dufferin zapustil Egipt, mislil je, da je s papirnato ustavo že vse poravnano. Zdaj pa Anglija začenja spoznavati, da ni tako. Morda bo še kedaj želela francoskega sodelovanja na Nilskih bregovih. Morda se bo kmalu spominjala prejšnjega soglasja v kontroli. Naravnost spoznamo, četudi z žalostjo, da smo zgubili pravico pritoževati se. Nam ostane pravica pomilovati Anglijo. Mi smo se branili posredovati, kadar je bilo treba, in to nam bode še dolgo škodovalo v orijentu. — Kakor se je izrekel Gordon paša proti dopisniku nekega angleškega časopisa, bi bilo največje zlo, ko bi popustili Chartum, in posledica tega bil bi popoln propad Egipta. Cela garnizija in vsi Evropci v Chartumu, kakih 7000 ljudi bi se prepustili razmesarjenju. Vzhodni Sudan je neohodno potreben za Egipt. Vse provincije na vzhodu Belega Nila morajo se ohraniti. Če se Sudan popusti Mahdiju, zgubljen je ves Egipt. Mahdiju ne bode treba marširati proti severju Egiptovsko prebivalstvo, vsa Arabija in Sirija bi se uprli Turkom, Evropecem in kristjan. Z utrjenjem Madyhalfe zadrževati Mahdija je toliko, kakor bi se z utrjenjem kakega mesta hotela zadržati kaka nalezljiva bolezen. Chartum se more vse kako ohraniti. Potem je Gordon podrobno omenjal naredbe, ki bi se morale storiti, in izjavil, da se garnizija od tam tudi umakniti ne more, ker nema dovolj prevoznih priprav. Izvor vseh bed, pa ni v Chartumu, ampak v Kajiri. Ko bi bila v Kajiri odločna vlada, bi se tudi Sudan lahko otehl, kajti Sudanci so mirno ljudstvo, samo, da se z njimi človeški ravna.

Dopisi.

Iz Gorice 6. januarja. [Izvirni dop.] Vsak list mora, naj zastopa to ali ono stranko, načela sedanje vlade ali katerekoli stranke, dobro paziti, da se sam sebe ne smeši, kajti s tem smeši svoja in

nikdar zmagovati tolikih stroškov. Vsaktero čeznaravno napenjanje pa je škodljivo, — škodljivo pri podjetjih kot pri posamičnikih. Tudi pri nas se nekateri kričachi napenjajo čez svoje sile — — — Dalje imeti bi moral „Slovenski Narod“ v vseh zaznamovanih mestih svoje poročevalce, ki bi mu bili o rečenih važnih dogodkih nemudoma brzojavili. In to vsi vemo, da lastnih poročevalcev v oddaljenih krajih nema nobeden slovenski časopis in jih tudi ne more imeti.

Velikanske troške za obilico posebnih telegramov morejo prenašati le svetovni listi, ki imajo po 30.000, 40.000, 80.000 in še več naročnikov na pr. angleški „Times“, „Daily News“, „Daily Telegraph“, „Star“, „Standard“, potem „New-York Herald“, (daily edition) in „Tribune“ (tudi v Novem Jorku), nekoliko nemška „Kölner Zeitung“ in „Neue Freie Presse“ v Beči, „Siècle“ in „Republique française“ mej francoskimi listi, nekoliko tudi „Opinione“ mej italijanskimi dnevniki. Zlasti angleški listi z imenovanima ameriškima potrosijo velikanske vsote za posebne telegrame iz vseh krajev sveta; zgodilo se je že, da je tak list o kakej hudej in Angležem zelo imenitnej borbi, o kakej vojski plačal za jeden

načela onih, v kojih imenu dela in piše. To se pa navadno zgodi, ako ureduje kdo list po nazorih družih in piše o stvareh, katerih ne pozna. Tak pisatelj škodi stvari, kateri bi rad koristil, hoče blagoslovljati, namesto tega pa preklinja.

„Triester Ztg.“ prinaša v jednom svojih zadnjih listov izjavo kranjskih deželnih poslancev v prevodu ter stavi dvakrat na mestu, kjer je govorica o „slovenskem narodu“, za zadnjimi besedami vprašaj v oklepib. ki so nam bili povsem nerazumljivi. A koncem članka komentuje in pojasnuje ono bedarijo ter pravi „eine slovenische Nation in staatsrechtlichen Sinne gibt es nicht.“ Dalje modruje, da je brezpametno od vlade toliko zahtevati, da pa Slovenci bodo in morajo doseči to, kar jim gre. Torej od sedaj naprej ne smemo več pisati o „slovenskem narodu“, tudi ako ne pišemo „slovenski narod im staatsrechtlichen Sinne“, temveč ako sploh označimo s tem izrazom slovensko ljudstvo, ki živi v različnih pokrajinah: kajti nerodni oficijozus izpeljuje iz tega izraza samega že „slovenski narod im staatsrechtlichen Sinne“ in iz tega najbrž tudi že zahtevanje po zjedinenju Slovencev v jedno krovovino.

V omenjenih izjavah slovenskih poslancev deželnega zbora kranjskega neso navedene nobene zahteve, katere naj bi grof Taaffe splozil, in vendar pravi oficijozus, da preveč zahtevamo. A je mogoče misliti si večje nerodnosti?

Ker se strinjamo z načeli grofa Taaffeja, da bi se pomirili narodi v Avstriji na podlagi jednako-pravnosti; ker smo tudi uverjeni, da ni pisal Tržaški oficijozus dotičnih vrstic iz same hudobije temveč le iz preognjivite vnetosti, da bi vladinim željam služil in po njenih nasvetih ravnal, ki se sučejo — kakor je imenovani list v svoji neokretnosti ovadil — okoli tega, da se morajo zahteve Slovencev brzdati, po mogočnosti znižati ter Slovence z bodočnostjo tolažiti, s čemer se pa nikakor ne strinjamo; ker izvira dalje vse to iz tega, da Tržaški oficijozus slovenskih razmer in zahtev ne pozna, priporočamo mu, naj se da stoprv v tem oziru natanko in stvarno poučiti. Za prvi začetek mu priporočamo v to svrhu v Lipsiji izhajajoč list „Unsere Zeit“, von Gottschall, št. 12“, v katerem piše Nemec Samuel Singer o Slovencih. Inače pa naj bo prihodnjič bolj pravičen, naj piše bolj premišljeno, ne radi nas, temveč radi družih, kajti mi ga že tako in tako razumemo.

Iz Maribora 10. jan. [Izv. dop.] (Slovaška Čitalnica). Na Štefanovo pret. leta je imela tukajšnja Čitalnica občni zbor in s tem zborovanjem se je končalo društveno leto 1883. ter se začelo 1884. V nov odbor so se volili večinoma prejšni funkcionarji, kar je odbornikom v dokaz, da je bilo društvo z delovanjem lanskega odbora zadovoljno. Denarne razmere društva so se pokazale v končnem računu prav povoljne, dasiravno je imela Čitalnica v pretečenem letu znatne izredne stroške. Naj mi bo tukaj dovoljeno, da v kratkem naslikam delovanje naše Čitalnice v pretečenem društvenem letu. — Ako se ozremo na gibanje Čitalnice v pretečenem letu, moramo priznati, da je bilo življenje društva v tem letu jako živahno. Skrbelo se ni samo za zabave, ampak tudi za duševno hrano društveni-

bil „Slovenski Narod“ o zadnji turško-ruske vojski prinašal izvirne in obširne telegrame iz Bolgarije, a zmogel ni velikih stroškov, ko bi bil imel tudi svojega poročevalca pri ruske vojski. Zaradi draginje je še manj mogel naročati izvirne dalekopisne poslanice iz ruskega bojišča v Kavkaziji. Po prijavljeni vrsti sedaj veljavnih cen za dalekopisne poslanice bode čitatelj lahko presodil, da naš dnevnik ni mogel dobivati posebnih izvirnih telegramov na pr. iz Petrograda o strahovitej smrti cara Aleksandra osvoboditelja ali lansko leto o kronanji sedanjega ruskega cara Aleksandra III. v Moskvi. Kdo bi v našem dnevniku bil lani o času vojske mej Ciljani in Peruvanci pričakoval posebnih in obširnih telegramov, ko kratka poslanica 10 besed obsegajoča, iz Lime v Ljubljano velja 164 gld. 90 kr.! Ali more dobivati izvirne telegrame iz Zadnje Indije o sedanjih krvavih zmešnjajah mej Anamjani in Francozi. Kdo bi od „Slovenskega Naroda“ pričakoval, da bi iz Kantona, Šang-haia ali Amoja na Kitajskem prinašal izvirne posebne telegrame, ko bi se Francozje s Kitajci skvasali? Naše razmere duševne, zlasti pa gmotne so take, da naši slovenski časopisi ne bodo mogli

sam obširen telegram po 5000 do 8000 gld.! Drugi listi imajo razmeroma le malo posebnih telegramov; da ceneje izhajajo, dobivajo te iz prej naštetih kovačnic dalekopisnih poslanic. Uradni listi v našem cesarstvu dobivajo zastoj telegrame iz „Correspondenzbureaua“; zastoj ali pa po jako nizke ceni jih dobivajo tudi vsi napoluradni ali oficijozni časopisi. Roka roko urnije je star slovenski pregovor. Ali se čitatelj še spominja zamrlega „Tagblatt“, ki je vsak dan tako surovo in nesramno butal v nas Slovence (zato smo ga bili krstili „Ljubljanski butelj“, katero ime je podedoval njega dedič „Laibacher Wochenblatt“?) Ta na videz nezavisni „Laibacher Tagblatt“, razupito glasilo naših razupitih nemškutarjev, je razen družih dobrot tudi dobival z „Laibacher Zeitung“ vred zastoj vse telegrame iz iste kovačnice dalekopisnih poslanic. Temu se ne bodemo čudili, pomislivši, da so naši nemškutarji bili z ustavoverako vlado iste krvi in iste duše! Zato ga je pozneje prečudno naglo posmodila in vzela slava! O ljuba nezavisnost, kje si doma! In vendar so nemškutarji v zvezi z vlado s to sleparijo močno slepili poštene Nemce, zlasti pa kratkovidne našince po vsej Kranjskej. (Dalje prih.)

kov in sicer s tem, da so se prirejevali tako zvani jour fixi, v katerih so razni gg. iz društva razpravljali zanimiva gradiva. Priredilo se je vsem 10 jour fixov in predmeti branjem so bili ti-le: 1. Koroške narodne pesni. 2. Voda in njene moči v domišljiji štajerskih Slovencev. 3. O spektralni analizi. 4. Črtica o življenji čmrljev. 5. O talmudu (2 krat.) 6. O slovenskem kmetijstvu. 7. Črtica o kozakih. 8. O elektriki (2 krat.) K jour fixom se je zbralo vsakokrat obilo občinstva in gg. predavatelji so reševali svoje naloge vseskozi v občno zadovoljnost. Veselja je človeku srce igralo, ko je videl in se prepričal, kako lepo se da, bodi si gradivo kakoršno hoče, razpravljati v slovenskem jeziku. — Plesnih zabav, oziroma besed je imelo društvo v pretečenem letu 6 in z veseljem moramo omeniti, da ste se v tem letu tudi 2 igri igrali, kar poprej že dalje časa ni bilo. Razen navedenih veselic so se še prirejevali po zimi (izmišlj. adventni in postni čas) ob četrtkih zabavi večeri brez določenega programa. V teh večerih se je pelo, igralo na glasoviru in plesalo. V programu za to leto je bil tudi skupen izlet, katerega pa društvo ni napravilo, ker je bilo v določeni dan vreme neugodno. V pretečenem letu je slavila Čitalnica 600 letnico slavnega vladanja habsburškega rodu na Štajerskem. Povodom priroda Nj. Veličanstva presvetlega cesarja v Maribor je društvo čitalnični hram zalo okinčalo ter v ta namen hišo na večer 9. julija sijajno razsvetlilo. Meseca novembra je v primerni svečanosti slavilo svojega souda g. dra. Dominkuš-a, katerega je odlikoval presvetli cesar s Fran Josip-ovim redom. Društvo pa je slavilo v tem letu še druge odličnjake. Dru. vitezu Miklošiču je izrazilo o priliki njegove 70 letnice v primerni brzogovorni svojo spoštovanje in svojo čestitko; bilo je tudi zastopano pri Miklošičevi svečanosti v Ljutomeru. Pokojnemu prvoborniku g. dru. Kočevarju je položilo na krsto venec ter odposlalo v Celje k pogrebu deputacijo. Ranjkega poslanca g. Hermana (tudi Kočevarja) je častil občni zbor dne 26. dec. t. l. s tem, da so se zbrani društveniki v blag spomin pokojnih odličnjakov vzdignili s svojih sedežev, kar se je vzelo v zapisnik občnega zbora. — Konečno še hočem omeniti, da je imel odbor 12 sej; 9 rednih in 3 izvanredne. To je tedaj kratek pregled čit. gibanja v pretečenem letu.

Z Notranjskega 8. januarja. [Izv. dop.] (Iz učiteljskih krogov.) Že večkrat sem bil namenjen o nekdanjem zelo imenitnem (?) okrajnem šolskem nadzorniku Zimi in o lističu, ki ga ta gospod ureduje, nekaj besed izpregovoriti. Vsekdar sem si mislil, da bo on in njega „L. Schulzeitung“ kmalu s političnega sveta izginila; akopram se je prvo že zgodilo, vendar zloglasna „L. Schulzeitung“ še zmirom nekatere boječe učitelje in druge omahljivce mami. — Kakšen l'eau de Cologne jim duhati daje, da se ti ne prebudijo iz več kot desetletnega po nemčurjih siloma prouzročene spanja, ni mi znano, a to ostaja žalostna istina, ki se mora predrugačiti.

Pač nevolja obleti vsacega narodnega učitelja, ko vidi, da „Laib. Schulz.“ po Kranjskem še vedno učitelje mami, kajti izvirnega ne prinaša nikdar nič. Ali je kaj iz družih nemčurskih šolskih časopisov vzetega, ali zapopek novo izišle nemške pedagoške knjige na kratko posnet in omlaten, ali hvati, kar je že tisočkrat in tisočkrat storila, nekatere nemške belestristične časopise in slednjič, da čez kako narodno stvar zabavlja in to naj učitelja modri in v izobraževanju podpira. Popolnem neumevno mi je, zakaj se nekateri kolegi imen: Pirker, Linhart, Sima etc. tako silno boje in da bi njim ustregli, pa listič podpirajo?

Vsak naroden učitelj naj bo iz srca prepričan, da v istini dobrega in koristnega od nemčurske stranke on nikdar in nikakor ne bode dobil, naj še tako pridno „L. Schulz.“ prebira in se onim gospodom hlina. Tedaj čemu še take elementov podjetja podpirati?

Hvala Bogu! Vremena se vedrijo, tudi za nas učitelje se boljši časi bližajo, potrudimo se, da zaželjena doba prej dospe, potrudimo se, da jej bomo vredni, da bomo ta dar božji vredni sprejeli!

Ako smo do sedaj bili omamljeni od hudega duha nemčurjev, ohrabrimo se, hitimo k narodnemu ognjišču, kjer nas že mnogo delavnih in neutrudljivih kolegov čaka, ogrejmo si srca in oklenimo se jedinega pravega našega glasila: „Učiteljskega Tovariša“!

Omogočimo temu izvrstnemu pedagoškemu listu lažje stanje. s tem, da se mnogojno, vsi narodni učitelji, nanj naročimo; opustimo vsi, kdor jo še ni, „Laib. Schulz.“, ki ne opusti nobene prilike, čez narodna podjetja zabavljati in samo take reči prinaša, ki, ali so za nas popolnem nerabljiva ali pa iz nemških krogov vzete — nam škodljive. Podpirajmo „Učiteljskega Tovariša“ tudi literarno tako, da bode zamogel po štiri- ali večkrat na mesec izhajati! Koliko, neizmerno mnogo gradiva imamo, koliko veliko nas je, že samo na Kranjskem čez 400 skozi in skozi narodnih učiteljev, kjer so še le naši narodni kolegi na Štajerskem, Koroškem in Primorskem?! Naj vsak na leto vsaj jednega ali dva izvorna dopisa uredništvu pošlje. Drugi dopisi razne konference in nje referati in poročila dajo tudi mnogo gradiva. Tedaj razvidimo, kak izvrsten, čvrst, pedagoško velevažen list, bi slovensko učiteljstvo po glasilu „Viribus unitis“ bralo.

Popustite tedaj, kolegi, ono nesrečno „Laib. Schulz.“ popolnem, popustite jo brez izjeme in omenite se „Učiteljskega Tovariša“!

Domače stvari.

— („Laibacher Zeitung“) bode, kakor poroča „Slovan“, počenši s 1. februarjem t. l. izhajala trikrat na teden v slovenskem jeziku. Mi smo to vest čuli že pred 14 dnevi, a dokler ne vidimo pristnega dokaza, je dvojbi še vedno dovolj povoda.

— (Izredni občni zbor c. kr. kmetijske družbe kranjske) v Ljubljani bode 30. dne januarja 1884 po §. 21. družbinih pravil. (Zbor je v dvorani mestne hiše in se začne ob 9. uri dopoldne.) Program obravnavam: 1. Predsednik prične zborovanje. 2. Volitev dveh odbornikov v centralni odbor namesto po §. 22. družbinih pravil izstopivših. 3. Volitev družbinega tajnika. 4. Poročila in predlogi podružnic in predlogi posameznih družbenikov po predpisu §. 19. družbinih pravil. 5. Priznanje častnih diplom za hvalevredne zasluge o poljedelstvu. 6. Volitev častnih in dopisujočih družbinih udov. 7. Poročilo o podkovski šoli v Ljubljani.

— (Preširnove poezije) prireja za natis Bamberg-Kleinmayer-jeva tiskarna in to, kakor čujemo, v dveh izdajah. Jedna bode baje olepšana z risarijami znanega narodnega umetelnika.

— („Slovana“) izšla je včeraj 2. številka z raznovrstnim gradivom in s podobo Vrbskega jezera pri Celovci.

— (Veselo znamenje.) „Slovenski Gospodar“ dobil je o novem letu 200 novih naročnikov, kar priča o izvrstnem uredovanju tega lista in o probujanju štajerskih Slovencev.

— (Ljubljanski stavbeni mojstri zidarji, kamnoseki in tesarski mojstri) imeli so včeraj shod zaradi ustanovitve zadruga. Vsi, razen treh tesarskih mojstrov, ki se še kujajo, sklenili so, da se ustanove stavbeni mojstri, zidarji, kamnoseki in tesarski mojstri skupno zadrugo. Pri poskušnji volitvi, bili so izvoljeni načelnikom: g. Filip Zupančič, stavbeni mojster, kot odborniki pa gg.: Fran Faleschini, stavbeni mojster, Gustav Tönies star., tesarski mojster, Vincenc Čamernik, kamnosek in Jakob Zupančič, zidarski mojster.

— (Obrtniške zadruge.) C. kr. kranjska deželna vlada vrnila je pravila pekovske zadruge z naročilom, da se imajo sklicati pekovski pomočniki in si napraviti pravila, potem pa da skupno mojstri in pomočniki izdelajo pravila za razsodišče in za združno bolnišnico blagajnico, ter potem pravila za vse štiri oddelke predlože c. kr. vladi v potrjenje. Pravila se imajo za vsaki izročiti v treh izvodih, ni pa treba jih kolekovati, kakor sploh nobenega dopisa na mestni magistrat ali c. kr. vlado v združnih zadevah. Tako se imajo ravnati vse zadruge.

— (Novo nemško tiskarsko društvo) snujejo pruski stavci, na čelu njim znani faktor z Meklenburškega g. Rütting v Bambergovi tiskarni. Domačo tiskarsko blagajnico hoče gospod šef Bamberg na prigovarjanje g. Rütting-a izročiti kot po ožilo novemu nemškemu tiskarskemu društvu. V domačej blagajnici je baje kakih 1500 gld. Seveda slovenski stavci v Bambergovi tiskarni to posojilo domače tiskarske blagajnice nič kaj z veseljem ne gledajo, ker vplačujejo že toliko let posebno pa, ker bodo najbrže morali par ordere de Mufti alias Rütting pristopiti k novemu nemškemu tiskarskemu društvu. Pravila za novo društvo uložili so nemški stavci Bambergove tiskarne že pred mesecom dnij, c. k. de-

želni vladi, a neso bila potrjena, ne vemo ali zaradi tega ne, ker je bilo več inoancev pri društvu ko Avstrijcev, ali zaradi kake druge določbe pravil. Te dni pa so izročili nova pravila za nemško tiskarsko društvo v Ljubljani pod protektoratom Högerja in Rüttinga. Bodemo videli, če bodo pravila sedaj potrjena?

— (Čitalnica v Bizaviku) ima svoj redni občni zbor v nedeljo 13. januarja popoldne ob 4. uri v spodnji Hrušici pri gosp. Korbarji in vabi častite ude k obilni udeležbi. Odbor.

— (Na Donatski gori) na Rogatcem, od koder je posebno krasen razgled, postavi se letos hišica za potnike.

— (Besnost.) V soboto pred sv. 3 kralji stepli so se fantje na Gameljnih. Pri tej prilici udaril je jeden Valentina Ježaka izpod Gameljnov s sekuro po glavi. Drugi dan pri deseti maši pa so dotičnega kar v Šmartinski cerkvi na koru zgrabili, vlekli ga za pete pod kor ter ga pretepali in po njem hodili.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Dunaj 11. januarja. Po cesarjevem ročnem pismu z dne 9. t. m. policana sta, grof Zdenko Kolovrat in baron Ernst Walterkirchen kot dedna člana, umirovljeni sekcijski načelnik Buschmann, poslanik Chotek, ravnatelj muzejev Eitelberger, tajni svetnik grof Fugger, baron Gondola-Ghetaldi, opat škotskega samostana Hauswirth, general Koziembrodski, južne železnice glavni ravnatelj Schüller kot dosmrtni člani v gosposko zbornico.

Peterburg 10. januarja. Državni svet je znižal proračun za 1884: v intendanturi za 6¹/₂, pri topničarstvu za 1¹/₂, pri pomorskem ministerstvu za 5⁴/₅ milijonov.

Razne vesti.

* (Velik požar.) V Bellevillu (ilinois) je nunski samostan pogorel. Več gojenk in učiteljic poskakalo je skozi okna, in so se pobile ali smrtno poškodovale; druge so izgorjele. Kolikor je sedaj znano, zgubilo je 22 gojenk in 5 nun življenje.

* (Železnični most se je podrl.) Ko so podirali star železnični most blizu mesta Wigana (v grofiji Lancaster), se je na mah zrušil in pokopal sedem obo. Šest delavcev bilo je težko ranjenih.

Poziv.

„Matice Slovenske“ poslednji redni veliki zbor v 5. dan m. m. je sklenil, da je za obravnavo o tistih dveh točkah dnevnega reda, ki sta mečili na nekatere prenapredbe društvenih pravil, sklicati izreden veliki zbor.

Ker morebiti kateri Matičar hoče nasvetovati še kako prenapredbo društvenih pravil, uljudno opozorjam na teh pravil določilo (§. 9, lit. f), da nasveti o prenapredbi društvenih pravil morajo v povabilu na veliki zbor biti razglašeni od besede do besede, in torej prosim, da se mi taki nasveti v to svrhu kakor treba naznanijo vsaj do 15. dne t. m.

V Ljubljani 10. dan januarja 1884.

Grasselli,

prvosodnik „Matice Slovenske“.

Migljaj uradništvu. V velikem delu sedeče življenje je največkrat vzrok bolestim na jetrah, zlatej žili, zasedenju krvi itd., katerim boleznim sigurno odpomore Moll-ov „Seidlitz-prašek“. Katljica z navodom rabe stane 1 gld. Vsak dan ga razpošilja proti poštnemu povzetju A. Moll, lekarnar in c. kr. dvorni založnik na Dunaji, Tuchlauben 9. V lekarnah po deželi zahtevaj se izrečno Moll-ov preparat z njegovo varstveno znamko in podpisom. 12 (690-2)

Umrli so v Ljubljani:

7. januarja: Anton Urbančič, tapecirar, 43 let, Emonska cesta za mrzlico.

8. januarja: Alojzij Jenko, kruhopekov sin, 1¹/₄ mes., Marije Terezije cesta št. 5, za davico.

9. januarja: Janez Pajk, umirovljeni c. kr. okrajni glavar, 78 let, Frančiškanske ulice št. 4, za oslabiljenjem moči. — Anton Snoj, kovačev sin, 8 dni, Gruberjeve ulice št. 4, za zlatenico.

V deželnej bolnici:

7. januarja: Marija Kalan, gostija, 88 let, za starostjo. — Martin Zonta, dinar, 33 let, za vnetjem pluć.

Meteorološko poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mo-krina v mm.
10. jan.	7. zjutraj	749.99 mm.	— 9.6° C	brezv.	megla	0.00 mm.
	2. pop.	748.53 mm.	— 1.6° C	sl. szh.	jas.	
	9. zvečer	748.45 mm.	— 6.7° C	sl. svz.	megla	snega.

Srednja temperatura — 6.0°, za 3.4° nad normalom.

Dunajska borza

dné 11. januarja t. l.

(Izvirno telegrafsko poročilo.)

Papirna renta	79 gld. 45	kr.
Srebrna renta	80	25
Zlata renta	100	2
5% marna renta	94	10
Akcije narodne banke	843	—
Kreditne akcije	304	—
London	121	15
Srebro	—	—
Napol.	9	60 1/2
C. kr. cekini	5	71
Nemške marke	59	45
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld. 122	50
Državne srečke iz l. 1864	100 gld. 168	75
4% avstr. zlata renta. davka prosta	99	95
Ogrska zlata renta 6%	121	10
" papirna renta 5%	88	85
5% štajerske zemljišč. od/ez. oblig.	86	45
Dunava reg. srečke 5%	100 gld. 115	—
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	119	75
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	104	80
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	104	75
Kreditne srečke	100 gld. 170	75
Rudolfove srečke	10	20
Akcije anglo-avstr. banke	120	115
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	217	75

Naznanilo.

Priporočam se za narejo **vinske mere** (fiesiere), v celem v palico vrtane, katera se lahko rabi na ob. konca in se ž njo more zmeriti sod, ki meri 20 hektolitev. Ta mera je dobre nove konstrukcije, glavo ima iz železa, kar je nova iznajdba, in vijak iz medenine s kupom. Ta mera stane 4 gld. 50 kr.

Josip Ferjan,

ključar, Florijanske ulice št. 13.

Ojstroška skladnica (Bruderlade)

išče neoženjenega

(24—1)

računovodjo,

kateri mora biti izučen v trgovini, da more voditi s skladnico združeno konsumsko prodajalnico, zahteva se znanje enojnega knjigovodstva, nemškega in slovenskega jezika. Pred vsem naj bode dober prodajalec.

Službo nastopi dne **1. aprila t. l.**, mesečna plača znaša 60 gld., poleg prostega stanovanja, kurjave in svečave. Zahteva se vsakako 300 gld. jamščine.

Prošnje naj se pošiljajo do **15. februarja t. l.** predsedniku Ojstroške skladnice v Hrastniku.

Priznana nepokvarjena, izvrstne

voščene sveče

izdelujejo (652—18)

P. & R. Seemann v Ljubljani.

VIZITNICE

priporoča

„NARODNA TISKARNA“
v Ljubljani.

Razglas.

Davkoplačevalci se opozorujejo, da so obroki za uplačevanje cesarskih davkov za l. 1884. sledeči:

1. **Za zemljiški (gruntni) davek:** vsak mesec do zadnj ga dne meseca;
2. **za hišni davek:** vsako četrtletje, in sicer: 1. februarja, 1. maja, 1. julija in 1. oktobra;
3. **za pridobinski davek (za patente):** 1. januarja in 1. julija;
4. **za dohodninski davek:** koncem vsacega četrtletja, in sicer do zadnjega dne marca, junija, septembra in decembra.

Ako se ne uplačajo davki najdalje v 14 dneh po preteku teh obrokov, se računajo od dotičnih zneskov obresti. 4 tedne pozneje se pa izterjajo davki z eksekutivnim opominom, oziroma po eksekutivni rubežni.

To se naznanja, da vé vsak ob pravem času uplačati svoj davek ter se izogniti eksekutivnemu izterjanju.

Mestni magistrat v Ljubljani,

v 2. dan januarja 1884.

(21—1)

Župan: Grasselli.

Duppavski oves za seme,

odlikovan na Dunajski svetovni razstavi s svetinjo za zasluge in na mnogih kmetskih razstavah z diplomami, hektoliter 53 kg. težek, hitro zoreč, prodaja po 5 gld. avstr. velj. na mestu v Duppovu (Duppau) brez vreče (22)

Gräfl. Curt von Zedtwitz'schen Rentamt Duppau na Českem.

Berolin. ● **IVAN HOFF, c. kr. dvorni fabrikant sladnih preparatov na Dunaji.** ● St. Peterburg.

Ivana Hoffa

Zdravilno pivo iz sladnega izlečka.

Proti občenemu oslabljenju, bolečinam v prsih in želodcu, sušici, redkej krvi in nerednim opraviлом spodnjetelesnih organov, izkušeno krepilo za okrevajoče po vsakej bolezni. Cena steklenici 56 kr.

Zasluzni diplom mejnarodne zdravstvene razstave v Londonu 1881. leta za medicinske tvarine in aparate v pospeševanje zdravja.

Podpisi:

Nj. veličastvo kraljica Viktorija angleška. — Nj. kr. visokost vojvoda Edinburški. — Spencer, predsednik razstave. — John Eric Erichsen, načelnik odbora. — Mark. H. Judge, tajnik.

Ivan Hoffov

Koncentrirani sladni izleček.

Za bolne na prsih in pljučah, zastarel kašelj, katere, bolezni v grlu. — Sigurnega uspeha in zelo prijetno za uživati. — V flaconih po 1 gld. 12 kr. in po 70 kr.

Ivana Hoffa

Bonboni iz sladnega izlečka za prsi.

Proti kašlju, hripavosti, zasliženju nepresegljivo. Zaradi mnogoterih posnemanj naj se pazi na višnjeve ovitek in varstveno znamko pristnih sladnih bonbonov (slika izumitelja). V višnjevih zavitkih po 60, 30, 15 in 10 kr.

Ivan Hoffova

Sladna čokolada.

Jako redilna in krepilna za osebe slabotnega telesa in živcev. Zelo okusna in posebno priporočiti, kjer je zauživanje kave ker vzbujajoče zabranjeno. Zavoj 1/4 klg. po 180 gld., 90 in 60 kr.; zavoj 1/2 klg. 240 gld., 160 gld. in 1 gl.

Proti kašlju, hripavosti, bolečinam v prsih in želodcu, oslabljenju, sušici, slabej prebavljivosti, najuspešnejše krepilno sredstvo za okrevajoče po vsakej bolezni.

58 krat odlikovano. Ustanovljeno 1847.

Izumitelju in jedinemu izdelovaltelju pristnih preparatov iz sladnega izlečka, gospodu

IVANU HOFF-u, c. kr. dvornemu založniku, c. kr. svétniku,

dvornemu založniku skoro vseh evropskih suverenov, Dunaj I., Tovarniška zaloga: Graben, Bräunerstrasse 8., tovarna: Graben-hof, Bräunerstrasse 2.

Priznavanja in naročila visocih in najvišjih oseb leta 1882.: Cesarski visokosti nadvojvoda Karol Ljudovik, nadvojvoda Friedrich, kr. visokost princ Wales-ki, princesa de Ligne, vojvodinja Oldenburška, princesa Reuss, gđ. pl. Ferenczy, čitateljica Nj. veličanstva naše presvetle cesarice, angleška bonne (varuhinja) Nj. cesarske visokosti princeze Marije Valerije, obitelj Metternich, Clam-Gallas, Karacsonyi, Batthyanyi, Rommer, nj. vzviš. fem. Filipović, grof Wurmbbrand itd. itd. — Priporočano po zdravniških pravikih, profesorjih dr. Bamberger, Schrötter, Schnitzler, Granichstätten in mnogo drugih Dunajskih.

Pet najnovejših poročil in zahval za ozdravljenje meseca septembra 1883. z Dunaja in z dežele.

Stotisočeri, ki so že nad vsem obupali, bili so rešeni po Ivan Hoffovih sladnih preparatih (zdravilno pivo iz sladnega izlečka), da so zadobili nazaj ljubo zdravje ter se ga še zdaj veselijo. (Samolastno izrečene besede ozdravljenih.)

Vaše blagorodje!

Celo leto sem trpel na mučnem **želodčnem kataru** in **kašlju**; zaman so bili vsi leki, dokler nisem rabil Vaših izvrstnih Ivan Hoffovih sladnih preparatov. Čez nekaj mese-ov izostane kašelj, tek se vrne, in moje zdravje je bilo po Vašem Ivan Hoffovem zdravilnem pivu iz sladnih izlečkov popolnem popravljen. Vzprijemite mojo iskreno zahvalo. Ob enem piložim zahvalo v ogerskem jeziku, razglasite jo po širnem svetu.

Mezőkovácsbaza.

Dr. Alojzij Nagy, župnik.

Vaše visokorodje!

Prosim Vas, da mi takoj kakor hitro možno pošljete 13 steklenic Vašega Ivan Hoffovega zdravilnega piva iz sladnih izlečkov in dva zavoja sladnih bonbonov po poštnem povzetju. Z veseljem konstatujem, da Vaše fabrikate prav rad rabim, ter da mi ugajajo in koristijo. Z visokim spoštovanjem

St. Andrej pri Beljaku, 5. septembra 1883.

M. pl. Peichl, vodjeva soproga.

Zdravniško priznanje.

Častno mi je Vam naznanjati, da so se Ivan Hoffovi sladni preparati doslej pri vseh mojih bolnikih, kateri so že dolgo trpeli na težkem sopenju, slabem teku in prebavljenju, prav dobro obnesli; zato je Vas vnovič prosim, da pošljete s poštnim povzetjem in naslovom: „G. Ivanu Guschallu v Brnu“ 28 steklenic zdravilnega piva iz sladnih izlečkov in 3 zavoje sladnih bonbonov.

Spoš ovanjem

Grottava, 9. septembra 1883. **Dr. Josip Fröde,** prakt. zdravnik.

SVARILO.

Zahtevajo naj se samo prvi pristni Ivan Hoffovi sladni preparati z varstveno znamko, katera je po c. kr. trgovinskem sodišči na Avstrijskem in Ogerskem registrovana (slika izumitelja). Nepristnim izdelkom drugih nedostaje zdravilnih sokov zelišč in pravilno izdelovanje Ivan Hoffovih sladnih preparatov ter po izjavah zdravnikov mogó celo škodljivo uplivati na zdravje.

Prvi, pristni, slizo razsnjuoči Ivan Hoffovi sladni bonboni za prsi zaviti so v višnjeve papir. Naj se izrečno le taki zahtevajo.

Ivan Hoffovi bonboni iz sladnega izlečka v višnjevih zavojih po 60, 30, 15 in 10 kr.

(658—14)

Glavno zalogo v Ljubljani ima: **Peter Lassnigg,** trgovec s špecerijami.

Nadalje imajo zalogo: V **Reki:** Nic. Pavačič, droguist; v **Gorici:** G. Christofolletti; v **Mariboru:** F. P. Holasek, na glavnem trgu; v **Ptuju:** J. Kasimir, lekarnar; v **Celju:** J. Kupferschmidt, lekarnar; v **Kranju:** Fran Dolenc, trgovec.

Paris. | London. | Budimpešta. | Gradec. | Hamburg. | Frankobrod na M. | New-York.

Ustanovljeno leta 1847.

Vsi čiharni Ivan Hoffovi sladni preparati so bili 58 krat po cesarjih in kraljih odlikovani.